

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ПРИЛОЖЕНИЕ

към Заповед №: РД 09 – 2048 /31.12.2004 г.

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

за провеждане на държавни изпити за придобиване трета степен на
професионална квалификация

СПЕЦИАЛНОСТ: № 1075. ДЪРВОРЕЗБАРСТВО

София, 2004 година

1. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА.

Изпитната програма е предназначена за организиране и провеждане на държавните изпити по теория и практика на специалността за придобиване на трета степен на професионална квалификация по **специалността № 1075 “Дърворезбарство”** от професионална област “Горско стопанство и дървообработваща промишленост” от списъка на специалностите и професиите за професионалните училища, утвърден през 1993 година. С държавните изпити по теория и практика на специалността се извършва проверка и оценка на професионалните компетенции.

Изпитната програма цели да определи единни критерии за оценка на професионалните компетенции, изискващи се за придобиване трета степен на професионална квалификация.

Изпитната програма е разработена на основание на ЗНП, ЗПОО и действащите учебни планове и програми за специалността.

2. ВИДОВЕ ДЪРЖАВНИ ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ.

Държавните изпити за придобиване трета степен на професионална квалификация по специалност “Дърворезбарство” са два:

- **Държавен изпит по теория на специалността** – писмена разработка на изпитна тема от учебното съдържание от задължителната професионална подготовка с продължителност 4 астрономически часа.

На базата на учебното съдържание от учебните предмети от раздел Б – задължителна професионална подготовка на учебния план са определени изпитните теми. Те са съобразени с професионалните компетенции, които учениците се изисква да придобиват в процеса на обучението по професията.

За провеждане на **държавия изпит по теория** на специалността се подготвят **изпитни билети**. **Изпитният билет** съдържа наименованието на **изпитната тема** и план-тезиса на учебното съдържание.

Изпитният билет се изтегля в деня, определен за изпита, и е един за всички ученици, обучавани по специалността в училището.

За подготовка за държавен изпит по теория на специалността на учениците се предоставят материалите по **т. 3. 2.** и по **т. 3. 3.** и използваната литература.

- **Държавен изпит по практика на специалността** - провежда се чрез изпълнение на индивидуални практически задания.

С държавния изпит по практика на специалността се проверяват и оценяват практическите компетенции, изискващи се за трета степен на професионална квалификация.

Индивидуалните практически задания се разработват от училището. Те трябва да са съобразени с критериите за оценка, определени с тази изпитна програма.

3. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТТА.

Изпитната програма за държавния изпит по теория на специалността съдържа:

- ✿ професионалните компетенции, които следва да се придобият в процеса на обучение по специалността.
- ✿ учебните предмети и учебното съдържание по учебните предмети от раздел Б на учебния план, въз основа на които се формират професионалните компетенции.
- ✿ списък на изпитните теми и план-тезис на учебното съдържание /предоставят се на учениците за подготовка за изпита/.
- ✿ критерии за оценяване на професионалните компетенции.
- ✿ система за оценяване.

3.2. Тематични области, учебни предмети и учебно съдържание, въз основа на които се формират професионалните компетенции.

	Тематични области, учебни предмети, учебно съдържание	Критерии за оценяване
1.	Техническо чертане	
	<ul style="list-style-type: none">➤ Правила за оформяне на чертежи.➤ Изобразяване. Изгледи, разрези и сечения.	<ul style="list-style-type: none">➤ Познава основните формати, мащаби, видовете линии и тяхното приложение, основните начини за графично оформяне.➤ Разпознава и чертае правоъгълни и аксонометрични проекции, познава видовете изгледи, разрези и сечения.
2.	Материалознание	
	<ul style="list-style-type: none">✓ Физични свойства на дървесината.✓ Механични свойства на дървесината.✓ Недостатъци на дървесината.	<ul style="list-style-type: none">✓ Изброява и описва физичните свойства на дървесината.✓ Изброява и описва механичните свойства на дървесината.✓ Разпознава, изброява и описва недостатъците на дървесината.✓ Познава и описва свойствата и използването на основните дървесни видове.

3.	Технологии и машини в мебелната промишленост	
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Основни и спомагателни материали в мебелното производство. ✓ Формиране на детайли от масивна дървесина. ✓ Формиране на мебелни сборни единици. ✓ Обработване на повърхности на детайли, сборни единици и готови изделия. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Познава и прилага в производството основни и спомагателни материали. ✓ Изяснява операции за формиране на детайли от масивна дървесина. ✓ Избира подходящи машини и инструменти за формиране на детайли от масивна дървесина. ✓ Изяснява и спазва правилата за безопасна работа. ✓ Изяснява операции за формиране на мебелни сборни единици. ✓ Избира подходящи машини и инструменти за формиране на мебелни сборни единици. ✓ Изяснява и спазва правилата за безопасна работа. ✓ Изяснява операции за подготовка на повърхностите за нанасяне на защитно декоративни покрития. ✓ Обяснява методи за нанасяне на защитно декоративни покрития. ✓ Изяснява и спазва правилата за безопасна работа.
4.	Конструиране на мебели	
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Основни съединения на конструктивните елементи на мебелите. ✓ Конструиране на конструктивните елементи на мебелите. ✓ Конструиране на мебели за седене. ✓ Конструиране на маси. ✓ Конструиране на корпусна мебел. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Познава основни съединения на конструктивните елементи на мебелите. ✓ Описва конструктивни елементи на мебели. ✓ Познава и обяснява конструкцията на мебели за седене. ✓ Описва функционални размери на мебели за седене. ✓ Познава и обяснява конструкцията на маси. ✓ Описва функционални размери на маси ✓ Познава и обяснява конструкцията на корпусна мебел. ✓ Описва функционални размери на корпусна мебел.

5.	Здравословни и безопасни условия на труд	
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Нормативни документи за здравословни и безопасни условия на труд. ✓ Професионален и здравен риск и долекарска помощ. ✓ Безопасни условия за работа с технологично оборудване и опазване на околната среда. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Познава и прилага нормативни документи за здравословни и безопасни условия на труд. ✓ Познава източниците на риск и начините за оказване на долекарска помощ. ✓ Организира, прилага и контролира безопасната работа и недопуска замърсяване на околната среда.
6.	Технология в дърворезбата	
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Видове дърворезба и технология за ръчното ѝ изработване. ✓ Машинно изработване на дърворезба. ✓ Технологични схеми за изработване на изделие с дърворезба. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Анализира и избира подходящи инструменти, приспособления и машини за изработване на конкретен вид дърворезба. ✓ Съставя подходяща технологична схема за изработване на изделие с дърворезба. ✓ Изяснява и спазва правилата за безопасна работа при изработване на изделие с дърворезба.
7.	Сушене на дървесината	
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Цели на сушенето на дървесина. ✓ Методи на сушене-естествено и техническо. ✓ Режимы на сушене и контрол на процеса на сушене. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Дефинира целите на сушене. ✓ Изброява методите на сушене. ✓ Познава параметрите на режима на сушене; обяснява напреженията и деформациите в дървесината. ✓ Познава технологията на сушене и начините за контрол на процеса.
8.	Проектиране в дърворезбата	
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Проектиране на функционално изделие с битово предназначение, украсено с дърворезба. ✓ Проектиране на функционално декоративно изделие украсено с дърворезба. ✓ Проектиране на декоративно пано. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Изяснява място и формата на дърворезбата върху изделието. ✓ Изяснява мястото и формата на дърворезбата върху изделието. <p>Изяснява формата и видовете елементи на композицията.</p>

9.	<p>Икономика</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Теория на пазарното стопанство. ✓ Икономика на фирмата. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Познава основните икономически закони, икономически показатели, данъчната политика на държавата. ✓ Познава правните възможности за създаване, регистриране и прекратяване на фирмата. ✓ Анализира и мотивира избора на разположение на предприятието. ✓ Познава инвестиционния процес и възможностите за финансиране, организацията на заплащане и ценообразуването. ✓ Познава маркетингови стратегии и средствата за стимулиране на продажбите.
10.	<p>Мениджмънт</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Предприемачество. ✓ Мениджмънт. ✓ Управление на персонала, трудовоправни отношения. ✓ Бизнес планиране. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Познава ролята, функциите и личните качества на предприемача. ✓ Познава и обяснява различните предприемачески стратегии. ✓ Познава, обяснява видовете мениджмънт; организационни системи, стилове и принципи на управление на фирмата. ✓ Посочва видовете управленски решения и изикванията, на които да отговарят. ✓ Познава изискванията за сключване и прекратяване на трудов договор, съгласно Кодекса на труда и произтичащите от това права, задължения и отговорности. ✓ Познава формите на заплащане на труда и договаряне на работната заплата. ✓ Определя правната форма за осъществяване на бизнеса. ✓ Познава и ползва системите за информационно осигуряване на бизнеса. ✓ Познава и участва при съставяне на маркетингов план, производствен план в дървообработващите фирми, план за работна сила и средствата за работна заплата.

11	<p>Учебна практика</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Обработка на дървесината с ръчни инструменти. ✓ Изработване на конструктивни съединения. ✓ Първа механична обработка на дървесина и дървесни материали. ✓ Подготвително-пресова работа. ✓ Втора механична обработка. ✓ Повърхностна обработка. ✓ Сглобяване на корпусни и решетъчни мебели. Ремонт на мебели. ✓ Изработване на изделия с: <ul style="list-style-type: none"> - плоска резба; - растителни моделирани мотиви; - релефна орнаментна резба; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Използва ръчни инструменти за обработка на дървесината. ✓ Изработва конструктивни съединения. ✓ Изпълнява технологични операции за механична обработка на детайли от дървесина и дървесни материали на съответните дървообработващи машини. ✓ Демонстрира знания и умения за безопасна работа. ✓ Извършва подготвителни операции. ✓ Описва режими на пресоване; машини и съоръжения за пресоване. ✓ Изпълнява технологични операции за втора механична обработка на елементи от дървесина и дървесни материали на съответните дървообработващи машини. ✓ Демонстрира знания и умения за безопасна работа. ✓ Използва различни материали за повърхностна обработка и изгражда покрития. ✓ Изпълнява технологичните операции за сглобяване на корпусни и решетъчни мебели. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Извършва монтаж-ремонтни операции. ➤ Проектира и изработва изделие от дървесина с различни видове дърворезба при спазване на изискванията за безопасна работа и спазване на технологичната последователност.
12.	Проектиране на мебели интериор	
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Проектиране и композиция. ✓ Обзавеждане на жилищни сгради. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Познава теорията на композицията. ✓ Обяснява правилата при художествено декоративното оформление на интериора. ✓ Описва обзавеждането на основните помещения в жилището.

3.3. СПИСЪК НА ИЗПИТНИТЕ ТЕМИ И ПЛАН -ТЕЗИС НА УЧЕБНОТО СЪДЪРЖАНИЕ

Изпитна тема №1: Бюро за писмена работа с елементи на овчарска резба	
План-тезис <ul style="list-style-type: none"> • Недостатъци във формата на стъблото. • Технологичен процес при изработване на овчарска резба. • Изисквания за безопасна работа. • Конструктивни решения при чекмедже на бюро. • Технологичен процес за изработване на бюро. • Технологичен процес при повърхностното обработване на дърворезбата чрез байцване. • Проучване на доставчици и сключване на договори. • Контрол. 	
Критерии за оценяване на изпитна тема №1	Максимален брой точки 60
• Описва и анализира причините за недостатъците във формата на стъблото.	5
• Анализира технологията при изработване на овчарска резба.	15
• Назовава правилата за безопасна работа.	5
• Изяснява конструктивните решения при чекмедже.	5
• Обяснява технологичните процеси при производството на бюро от дървесина с резбовани елементи.	15
• Изяснява технологията и процесите на байцване на дърворезбата.	5
• Обяснява критериите за избор на доставчици и начина за сключване на договори.	5
• Познава контролните дейности.	5

Изпитна тема №2: Ниска маса за дневна със смесени /геометрични и растителни/ мотиви

План-тезис:

- Недостатъци в строежа на дървесината.
- Технологичен процес при изработване на дърворезбата със смесени мотиви.
- Изисквания за безопасна работа.
- Класификация на масите. Функционални размери.
- Технология на изработване на маса от масивна дървесина със смесени мотиви.
- Повърхностното обработване на дърворезбата чрез патиниране.
- Документи за получаване и издаване на стоки.
- Контрол.

Критерии за оценяване на изпитна тема №2	Максимален брой точки 60
• Описва и обяснява причините за недостатъците в строежа на дървесината.	5
• Анализира технологичният процес при изработване на дърворезба със смесени мотиви.	15
• Назовава правилата за безопасна работа с циркуляр.	5
• Прилага знания за конструкцията на масите и функционалните им размери.	5
• Обяснява последователността на технологичните процеси при производство на ниски маси.	15
• Изяснява технологичния процес при патинирането.	5
• Обяснява документирането за получаване и издаване на стоки.	5
• Познава контролните дейности.	5

Изпитна тема №3: Гардероб за родителска спалня с розети от стилизирани цветове

План-тезис:

- Строеж, свойства и използване на иглолистни дървесни видове-бял бор.
- Технологичен процес при изработване на дърворезба - композиция в кръг.
- Изисквания за безопасна работа.
- Конструктивни решения при гърбове на корпусните мебели.
- Технологичен процес при производство на гардероби от масивна дървесина.
- Обработване на дърворезбата чрез избелване.
- Документи.
- Контрол.

Критерии за оценяване на изпитна тема №3	Максимален брой точки 60
• Обяснява свойствата, строежа и използването на иглолистни дървесни видове-бял бор.	5
• Анализира технологичния процес при изработване на композиции в кръг.	15
• Назовава условията за безопасна работа.	5
• Изяснява конструктивни решения при гърбове на корпусните мебели.	5
• Обяснява технологичния процес за производство на гардероби.	15
• Изяснява процесите и начините за избелване.	5
• Обяснява документите за първична счетоводна отчетност.	5
• Обяснява контролните дейности.	5

Изпитна тема №4: Стол с ажурна резба с растителни мотиви

План-тезис:

- Широколистни дървесни видове - бук - свойства, особености, приложение.
- Технологичен процес при изработване на дърворезба с оберфреза.
- Изисквания за безопасна работа.
- Функционални размери на стол.
- Технологични особености при производство на кухненски стол.
- Нанасяне на защитно декоративно покритие чрез разпрашаване.
- Документи.
- Контрол.

Критерии за оценяване на изпитна тема №4	Максимален брой точки 60
• Описва свойствата, строежа и използването на широколистни дървесни видове-бук.	5
• Анализира. технологичен процес при изработване на дърворезба с оберфреза.	15
• Назовава условията за безопасна работа.	5
• Изяснява функционалните размери на стол.	5
• Обяснява технологичния процес за производство на стол.	15
• Изяснява технологичния процес при нанасяне на защитно декоративно покритие чрез разпрашаване.	5
• Посочва документите за първична счетоводна отчетност.	5
• Обяснява контролните дейности.	5

Изпитна тема №5: Секционен шкаф за дневна с релефна резба с орнамент от лозов лист и грозд

План-тезис:

- Строеж, свойства и използване на широколистни дървесни видове: орех.
- Техноло гичен процес при изработване на релефна резба с орнамент от лозов лист и грозд чрез пантограф.
- Изисквания за безопасна работа.
- Конструктивни решения при свързване на врата и страница при корпусните мебели.
- Технологичен процес за изработване на секционен шкаф.
- Сглобяване на рамки.
- Документи.
- Контрол.

Критерии за оценяване на изпитна тема №5	Максимален брой точки 60
• Описва свойствата, строежа и използването на широколистни дървесни видове-топола.	5
• Анализира технологичен процес при изработване на релефна резба с орнамент от лозов лист и грозд чрез пантограф.	15
• Назовава условията за безопасна работа.	5
• Изяснява конструктивни решения при свързване на врата и страница при корпусните мебели.	15
• Обяснява технологичния процес за производство на секционен шкаф.	5
• Изяснява сглобяването на рамки.	5
• Посочва документите за издаване на готова продукция	5
• Обяснява контролните дейности.	5

Изпитна тема №6 Секционен кухненски шкаф от втори ред с геометрична резба

План-тезис:

- Строеж, свойства и използване на широколистни дървесни видове: дъб.
- Технологичен процес при изработване на геометрична дърворезба.
- Изисквания за безопасна работа.
- Функционални размери на секционни кухненски шкафове.
- Технология за изработване на секционен кухненски шкаф от втори ред.
- Профилирани челата на детайли от масивна дървесина с фреза.
- Калкулация и ценообразуване.
- Контрол.

Критерии за оценяване на изпитна тема №6	Максимален брой точки 60
• Описва свойствата, строежа и използването на широколистни дървесни видове-дъб.	5
• Анализира. технологичен процес при изработване на геометрична дърворезба.	15
• Назовава условията за безопасна работа.	5
• Изяснява функционалните размери на секционни кухненски шкафове.	5
• Обяснява технологията за изработване на кухненски шкаф от втори ред.	15
• Изяснява профилирането челата на детайлите с фреза.	5
• Познава начина за калкулиране и ценообразуване.	5
• Обяснява контролните дейности.	5

Изпитна тема №7 : Легло с релефна резба с растителни мотиви

План-тезис:

- Строеж, свойства и използване на широколистни дървесни видове: дъб.
- Технологичен процес при изработване на релефна дърворезба.
- Изисквания за безопасна работа.
- Конструктивни решения при сглобяване на царга към чело на легло.
- Технологичен процес за изработване на легло.
- Нанасяне на защитно декоративно покритие чрез лакозаливане.
- Калкулация и ценообразуване.
- Контрол.

Критерии за оценяване на изпитна тема №7	Максимален брой точки 60
• Описва свойствата, строежа и използването на широколистни дървесни видове-дъб.	5
• Анализира технологичен процес при изработване на релефна дърворезба.	15
• Назовава условията за безопасна работа.	5
• Изяснява конструктивни решения при сглобяване на царга към чело на легло.	5
• Обяснява технологичния процес за изработване на легло.	15
• Изяснява технологичния процес при нанасяне на защитно декоративно покритие чрез лакозаливане.	5
• Познава начина за ценообразуване и калкулиране.	5
• Познава контролните дейности.	5

Изпитна тема №8 Преградна решетка с ажурна резба

План-тезис:

- Строеж, свойства и използване на иглолистни дървесни видове: мура;
- Технологичен процес при изработване на преградна решетка с ажурна дърворезба.
- Изисквания за безопасна работа.
- Конструктивни елементи и съединия на преградна решетка.
- Технология за изработване на преградна решетка.
- Фази на филмообразуване.
- Калкулация и ценообразуване.
- Контрол.

Критерии за оценяване на изпитна тема №8	Максимален брой точки 60
• Обяснява свойствата, строежа и използването на иглолистни дървесни видове-мура.	5
• Анализира технологичен процес при изработване на преградна решетка с ажурна дърворезба.	15
• Назовава условията за безопасна работа..	5
• Изяснява конструктивни решения присвързване на елементите на преградна решетка.	5
• Обяснява технологията за изработване на решетки.	15
• Изяснява фазите на филмообразуване на защитно декоративни покрития.	5
• Познава начина за калкулиране и ценообразуване.	5
• Познава контролните дейности.	5

Изпитна тема №9: Скрин с елемент от релефна резба на лозов лист

План-тезис:

- Строеж, свойства и използване на широколистни дървесни видове:орех.
- Технологичен процес при изработване на релефна резба.
- Изисквания за безопасна работа.
- Крайни ъглови съединения.
- Технология за производство на скрин.
- Базоформиране на детайли от масивна дървесина.
- Калкулация и ценообразуване.
- Контрол.

Критерии за оценяване на изпитна тема №9	Максимален брой точки 60
• Обяснява свойствата, строежа и използването на широколистни дървесни видове-орех.	5
• Анализира технологичен процес при изработване на релефна резба.	15
• Назовава условията за безопасна работа.	5
• Скицира видовете крайни ъглови съединения.	5
• Обяснява технологията за производство на скрин.	15
• Изяснява базоформирането.	5
• Познава начина за калкулиране и ценообразуване.	5
• Познава контролните дейности.	5

Изпитна тема №10 : Декоративно пано

План-тезис:

- Основни и спомагателни материали.
- Лепила -видове и свойства.
- Технологичен процес за изработване на декоративно пано.
- Изисквания за безопасна работа.
- Конструктивни решения при съединяване на детайли по широчина.
- Байцване.
- Калкулация и ценообразуване.
- Контрол.

Критерии за оценяване на изпитна тема №10	Максимален брой точки 60
• Описва вида и свойствата на спомагателните материали.	5
• класифицира основните видове лепила и обяснява техните свойства.	5
• Анализира технологичен процес при изработване на декоративно пано.	20
• Назовава условията за безопасна работа.	5
• Изяснява конструктивни решения при съединяване на на детайли по широчина.	5
• Изяснява процеса байцване.	10
• Познава начина за калкулиране и ценообразуване.	5
• Познава контролните дейности.	5

Изпитна тема №11: Тоалетка с резба с композиция в квадрат

План-тезис:

- Строеж, свойства и използване на широколистни дървесни видове: липа.
- Технологичен процес при двумерна резба композиция в квадрат.
- Изисквания за безопасна работа.
- Съединения по дължина.
- Технология за изработване на тоалетка.
- Патиниране на дърворезби.
- Калкулация и ценообразуване.
- Контрол.

Критерии за оценяване на изпитна тема №11	Максимален брой точки 60
• Обяснява свойствата, строежа и използването на широколистни дървесни видове-липа.	5
Анализира технологичен процес при двумерна резба композиция в квадрат .	5
• Назовава условията за безопасна работа.	5
Скицира видовете съединения по дължина.	5
• Обяснява технологията за изработване на тоалетка.	15
• Изяснява патиниране на дърворезби.	5
• Познава начина за калкулиране и ценообразуване.	5
• Познава контролните дейности.	5

Изпитна тема №12: Рамка за огледало с барокова резба

План-тезис:

- Строеж, свойства и използване на иглолистни дървесни видове: смърч.
- Технологичен процес при изработване на барокова дърворезба.
- Изисквания за безопасна работа.
- Конструктивни съединения по дължина.
- Технология за изработване на рамка за огледало.
- Позлатяване на дърворезби.
- Калкулация и ценообразуване.
- Контрол.

Критерии за оценяване на изпитна тема №12	Максимален брой точки 60
• Обяснява свойствата, строежа и използването на иглолистни дървесни видове-смърч.	5
• Анализира технологичен процес при изработване на барокова дърворезба .	15
• Назовава условията за безопасна работа..	5
• Скицира видовете съединения по дължина.	5
• Обяснява технологията за изработване на рамка за огледало.	15
• Изяснява процеса на позлатяване на дърворезби.	5
• Познава начина за калкулиране и ценообразуване.	5
• Познава контролните дейности.	5

Изпитна тема №13: Преграден шкаф – решетка с дърворезба

План-тезис:

- Строеж, свойства и използване на иглолистни дървесни видове: смърч.
- Технологичен процес за изработване на дърворезба върху преграден шкаф-решетка.
- Изисквания за безопасна работа.
- Конструктивни елементи на преграден шкаф – решетка.
- Технологичен процес за нанасяне на защитно-декоративно покритие чрез електростатично разпръскване.
- Калкулация и ценообразуване.
- Контрол.

Критерии за оценяване на изпитна тема №13	Максимален брой точки 60
• Описва свойствата, строежа и използването на иглолистни дървесни видове: смърч.	5
• Анализира технологичен процес за изработване на дърворезба върху преграден шкаф-решетка.	20
• Назовава условията за безопасна работа.	5
• Скицира видовете съединения на преграден шкаф решетка.	10
• Изяснява формиране на защитно декоративно покритие чрез електростатично разпръскване.	10
• Познава начина за калкулиране и ценообразуване.	5
• Познава контролните дейности.	5

Изпитна тема №14: Нощно шкафче с контурна резба

План-тезис:

- Строеж, свойства и използване на широколисти дървесни видове-ясен.
- Технологичен процес за изработване на контурна резба.
- Изисквания за безопасна работа.
- Функционални размери на нощно шкафче.
- Получаване напречното сечение на детайли от масивна дървесина с щрайхмус.
- Калкулация и ценообразуване.
- Контрол.

Критерии за оценяване на изпитна тема №14	Максимален брой точки 60
• Обяснява свойствата, строежа и използването на широколисти дървесни видове – ясен.	5
• Анализира технологичен процес при изработване на контурна резба.	20
• Назовава условията за безопасна работа.	5
• Изяснява конструкцията и функционалните размери на нощно шкафче.	10
• Изяснява начините за получаване напречното сечение на детайли от масивна дървесина с щрайхмус.	10
• Познава начина за калкулиране и ценообразуване.	5
• Познава контролните дейности.	5

Изпитна тема №15: Кутия за бижута украсена с двумерна резба

План-тезис:

- Строеж, свойства и използване на широколисти дървесни видове: череша.
- Технологичен процес при изработване на двумерна резба.
- Изисквания за безопасна работа.
- Конструктивни решения при кутия.
- Нанасяне на защитно декоративно покритие чрез шприцване.
- Калкулация и ценообразуване.
- Контрол.

Критерии за оценяване на изпитна тема №15	Максимален брой точки
	60
• Описва свойствата, строежа и използването на широколисти дървесни видове-череша.	5
• Анализира технологичен процес при изработване на двумерна резба.	20
• Назовава условията за безопасна работа.	5
• Изяснява конструктивните решения при кутия.	10
• Изяснява технологичен процес при нанасяне на защитно декоративно покритие чрез разпрашаване.	10
• Познава начина за калкулиране и ценообразуване.	5
• Познава контролните дейности.	5

3.5. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването на изпитните теми се извършва по критериите записани след всяка изпитна тема.

Системата за оценяване е точкова. Сумата от точките за всички критерии за една тема е 60. За всеки критерий точките са определени съобразно неговата тежест и са максимални. В зависимост от показаните знания по съответния критерий могат да се получат от 0 до максималния брой точки.

- при пълно и вярно покриване на всички критерии се поставя максималния брой точки – 60;
- при непълно покриване на съответни критерий се отнемат до 20% от максималния брой точки за съответния критерий;
- при направени пропуски и грешки се отнемат над 50% от максималния брой точки за съответния критерий;
- при непокрит критерий не се дават точки.

Точките се сумират за темата и се приравняват към цифрова оценка по следната формула:

Цифрова оценка = 0,1 X Реален брой точки

4. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА СПЕЦИАЛНОСТТА.

Изпитната програма за държавния изпит по практика на специалността съдържа:

- Насоки за организиране и провеждане на държавния изпит по практика на специалността;
- Насоки за разработване на индивидуалните практически задания;
- Критерии за оценяване;
- Система за оценяване;

4. 1. Насоки за организиране и провеждане на държавния изпит по практика на специалността.

Държавния изпит по практика на специалността се провежда в учебна работилница или базово предприятие.

Продължителността на изпита е до 3 /три/ дни по 6 часа.

4. 2. Насоки за разработване на индивидуалните практически задания.

Държавният изпит по практика на професията се състои в изработването на изделие или извършване на определена работа, съответващи на съдържанието на учебните програми по професията и специалността. Видът на изделието или характера на работата се възлага чрез индивидуално практическо задание, което ученикът изтегля в деня на изпита и включва:

- Скица /чертеж/ на изделието или за извършване на определена работа, съответстваща на учебната програма по професията или специалността.
- Брой на изделията.
- Необходимите материали за изработване на изделието .
- Срок за изработване на изделието или извършване на определената работа.

Съдържанието на индивидуалното практическо задание се описва в бланка и се придружава от протокол за изпълнение.

Примерни теми за държавен изпит по практика на специалността „Дърворезбарство”:

- ✓ Изработване на пано или детайл с геометрични мотиви;
- ✓ Изработване на пано или детайл с растителни мотиви;
- ✓ Изработване на пано или детайл с животински мотиви;
- ✓ Изработване на пано или детайл със смесени мотиви;
- ✓ Изработване на пано или детайл с ажурна резба;

4.3. Критерии за оценяване.

I част:

1. Ефективна организация на работното място – 5 точки;
2. Правилен подбор на материали и инструменти – 5 точки;
3. Разработване на технология – 10 точки;
4. Спазване на технологичната последователност – 5 точки;
5. Спазване изискванията на нормативната база – 5 точки;

II част:

6. Практическа дейност – Изработване на зададеното изделие по разработената в първият етап технология – 30 точки

5. Система за оценяване.

Оценяването се извършва по точкова система. На всяко практическо задание се поставя оценка, съобразно посочените критерии.

За преминаване от точкова в цифрова система се използва формулата от т. 3.5 на тази изпитна програма.

5. Използвана /препоръчителна/ литература.

1. Миленкова, Ат., Здравословни и безопасни условия на труд, Нови знания, 2001
2. Войкова, А., Николов, Икономика, Маркетинг и мениджмънт
3. Танев, К., Отчетност на фирмата, Земиздат, София, 1990.
4. Годоров, К., Предприемачество и дребен бизнес, Мартилен.
5. Наредба №7/23.09.1999г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване – ДВ бр.88/08.10.1999 г.; изм. Бр.48 от 13.06.2000 г.
6. Манджукова, Х., В, Лазаров, Дървесинознание и материалознание, Техника, София, 1976
7. Григоров, П., С. Глушкова, Дървообработващи машини и инструменти, Земиздат, София, 1992
8. Дишков, Г., Проектиране на мебели и интериор, Просвета, София 2002
9. Кючуков, Г., Кулева, Й.Гочев, Конструирание на мебели, Сиела, София, 1999
10. Бояджиев, Д, Мръвкарров, Й, Тимнев, П, Технология на мебелното производство, Земиздат, София, 1993

Авторски колектив:

Инж. Незабравка Евтимова - МОН

Инж.Невянка Торозова, ПГВАД „Хр.Ботев”, гр.Пловдив

Инж.Елена Велкова, ПГВАД „Хр.Ботев”, гр.Пловдив

3.1. Професионални компетенции, придобити в резултат от обучението по специалността.

Таблица 1

№ по ред	Професионални компетенции	Учебни предмети											Относителна тежест в крайното оценяване %	
		ТЧ	М	ТМ МП	КМ	ЗБ УТ	СД	И	М Ж	ПМ И	ПД	ТД		УП
1	Знае и прилага нормативните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.		x	x	x	x	x			x	x	x	x	5
2	Познава, подбира и ползва дървесина, дървесни и спомагателни материали за производство на мебелни изделия и прилага знания за сушене на дървесината.		x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	10
3	Знае и изпълнява последователно технологичните операции при изработване на мебели украсени с дърворезба, като спазва изискванията на БДС за функционални размери и качество.		x	x		x		x	x		x	x	x	15
5	Чертае и разчита конструктивни чертежи, съставя конструктивна и разходно - нормативна документация на мебелни изделия	x		x	x	x		x	x	x	x	x	x	15

6	Изработва изделия от дървесина, дървесни и спомагателни материали украсени с дърворезба, извършва монтаж и ремонт на мебели.	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	15
7	Обработка дървесина и дървесни материали с универсални и специализирани дървообработващи машини.			x		x						x	x	15
8	Настройва за работа и поддържа машини, инструменти и съоръжения.			x		x						x	x	5
9	Конструира и проектира мебели и интериор за жилищни, обществени сгради.	x	x		x			x	x	x	x	x	x	10
10	Познава икономиката, мениджмънта и маркетинга на фирмата.							x	x					5
11	Разработва архитектурно-художествен проект на изделие с дърворезба.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	5

Легенда:

/УЧЕБНИ ПРЕДМЕТИ/

ТЧ-Техническо чертане;

М-Материалознание;

ТММП-Технологии и машини в мебелното производство;

КМ-Конструирание на мебели;

ЗБУТ-Здравословни и безопасни условия на труд;

СД-Сушене на дървесината;

И-Икономика;

МЖ-Мениджмънт;

ПМИ-Проектиране на мебели и интериор

ПД-Проектиране в дърворезбата;

ТД-Технология в дърворезбата;

УП-Учебна практика;